

po nekaterih krajih v Nemčiji skoraj polovico grozja in sicer vkljub marljivemu zatiranju. In tudi pri nas (na Primorskem, v Dalmaciji, na Hrvaškem) prikazuje se ta škodljivec po nekaterih krajih v zadnjem času v precejšnji meri. Radi tega je treba, da napovemo tudi njemu boj. Poglejmo, na kak način se ga zatira.

Kakor vsako bitje tako ima tudi grozdnji molj svoje naravne sovražnike. Posebno neka vrsta os jih pridno zasleduje. Te ose pokladajo namreč svoja, jajčeca v bube grozdnega molja. Izvalivše se ličinke se hranijo od teh bub in jih s tem uničujejo. Naša dolžnost je toraj, da to vrsto os, o katerih bo še govora v tem listu, strogo čuvamo.

Ali dobe se tudi še druga več ali manj uspešna sredstva, s pomočjo katerih se da zatirati grozni molj. Najbolje je, da se vsa znana sredstva uporabijo za zatiranje tega škodljivca. Vemo, da preezimi ta molj v obliki bube na trtne deble, na kolih, na vezilih in na mladikah. Pozimi treba toraj trtni lubad ostrgati, a staro vezila sežgati. Preiskati je treba tudi trtne kolce, in če zapazimo na njih bube tega molja, uničiti jih. Preprečiti pa zamoremo prehudo razširjanje tega škodljivca, ako uporabimo v vinogradih hot podporo namesto lesenih žlezne kolcev in žico. V nekaterih velikih posestvih na Nemškem boš videl v vinogradih v zadnjem času samo žlezne kolce in žico.

Spomladi se lovi tega molja lahko s pihalnimi in lepenke (kartona), ki se namažejo s kakim lepivom, a poleti (v juliju) s svetilkami; (svetilke se nahajajo v posodi z vodo; osmojeni metuljki se v ti vodi utopijo) ali pa s kozarci-steklenicami, v katere se je naliilo nekoliko redke bevande ali mošta.

Gosenčice, skrite v mladih grozdičkih (zaroču) iztrebijo se z iglami, prišpičeno šibico ali pa se pomastijo s prsti. Jagode, napadene od drugega rodu, se skrbno pobere in uniči. Kakor sem se na več krajih prepričal, se zamorejo precej uničiti gosenčice tudi s strupenimi tekočinami. Kot najbolje sredstvo se pripravi dandanes v to svrho emulzija (zmes nikotina, mila, petroleja in ogljenčevega žvepleca), katere se dobri v škatljah po 1 do 5 kg pri E Merck v Darmstadtnu. Za pokončevanje gosenčič prvega rodu (Hedwurm) v mesecu juniju se vzame zmes z večjo količino ogljenčevega žvepleca, mila in petroleja, a za pokončevanje jajčec in gosenčič drugega rodu (Sauerwurm), koncam julija na bolj zdebeljenih jagodah, pa se vzame Merck-ova emulzija s polovico ogljenčevega žvepleca, mila in petroleja. Skropilnica za ustrevanja mora krepko sikati.

Trampuž v „Razum. Gospod.“

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmete, obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vsled tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

Štajerc
je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsek pravi prijatelj ljudstva
bode torej:

1. „Stajerčev“ naročnik
2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in briwnicah „Štajerca.“
3. Agitiral za „Štajerca.“

Vsi na delo za naš list!

Gospodarske.

Kmetovalčeva opravila v mesecu juniju.

N a d o m u : Poskrbi, da bo hlev zmiraj snažen. Gnoj odstrani ali izkida najmanj enkrat na teden iz hleva, kajti gnoj dela vročino v njem, a kvare obenem tudi zrak. Da ne bo sijalo sonce naravnost v hlev, natanki na hlevska okna oknica; če teh nimata, pa zagrni okna vsaj s kosom platna redko tkane vreče ali pa z listnatim vejevjem. Da se ne zaredi v hlevu preveč muh, osnaži vse kote dodobra, ko si gnoj izkida; če pa kotov ne moreš z meto dobro osnažiti, natrosi po njih nekoliko kajnita, kajti to gnojilo uniči mušjo zaledjo, ki se tam nahaja. Če se nahaja hlev blizu gnojnika, pokrij gnoj z zemljijo in poljaj ga pridao z gnojnico, kajti s tem zatiraš zaledjo muh, ki se nahaja v njem. Poskrbi, da zatiranje muh tudi po stanovanju, kajti muhe so ne le nadležne, ampak tudi nevarne, ker prenašajo razne nadežljive bolezni.

Zivino napoji vsaj po dvakrat na dan s čisto in svežo vodo, na vsak način pa storiš bolje, če jo napojis po 3 do 4 krat na dan.

Pazi, da se vinska klet in hram vsled solnca preveč ne segreje. Zakrij okna z deskami ali pa pregni jih s čemur si bodi. Hram prezračuj le v hladnih nočeh. Proti koncu tega meseca pretoči vino v tretje.

Druge shrambe osnaži, pobeli in dobro pometi. Če so se ti pridelki v kakšni shrambi kdaj skvarili, zamaži vse odprite in postavi v nju takšno kozico z žerjavico, ter nasuji na njo precej žvepla. Nato tudi duri za seboj zapri in če potrebuje tudi razpokline in okrog njih z ilom zamaži. S takim ravnanjem zatreš v shrambi razne rastinske in živalske kvarljice raznih pridelkov.

N a p o l j u : Krompir in turšico okopaj in če si uporabil za gnjenje reven hlevski gajo, raztrosi o petvi med vrste nekoliko člskega solitra in rastline na to osuji. Proti koncu tega meseca se prične z žetvijo ječmena ter izkopavanjem ali pa izoranjem zgodnjega krompirja. Za zgodnjim krompirmen poješlahko cinkvantia ali pa turšico za krmno, pscasdi pa lahko tudi vrzote, krmsko peso, za ječenom pa lahko poseješ aido ali pa repo. Kasni krompir poškropi parkrat z galicno apnenzo raztopino, kakrsna se uporablja pri trtah zoperonosporo, ako nočeš, da zbol.

V vinogradu: Pohiti z žvepljanjem in škropiljenjem trt, če tegu dosedaj še nsi storil, kajti pred cvetenjem bi bil moral poškropiti in požveplati trte že v drugi. Ko grozje odvete, poškropi in požveplai ga v tretjič. Če si se z drugim škropiljenjem in žvepljanjem zakasni, izvršiš to lahko, ko trta cvete. Sicer ni takšno škrop-

jene in žvepljanje ravno umestno, ali vendar je bolje, da se izvrši, posebno pa letos, ker že prepogostoma dežuje.

Predno začne grozje razvetati, omandraj vnovič nepotrebne poganjke in priveži ostalo mladje h kolcu ali pa na žico. Za privežovanje trtih poganjki najbolj primerna je rafija ali japonsko lječe. S cepljenjem v zeleno labko nadaljuješ do polovice tega meseca. S trtih divjakov pocepljenih v zeleno, obiraj vsake 2–3 dni po cepljenju narasle poganjke, žlahtini del cepljenih trt pa poškropi vsakih osem dni. Če se je prizala v vinogradu plevel, oplevi ga čimpireje. V trtnico posajene cepljenke odgrebi do cepljenega mesta, kakor hitro imajo ped dolg poganjk in sicer tako, da odstraniš najprej zemljo na severni, po 8 dneh potem pa še na južni strani.

V s a d o v n a k u : Obiraj črešnje, zgodne hruške, rudeči in bodeči ribez. S cepljenjem na živo oko lahko pričneš. Po dovršenem cepljenju obiraj poganjke z divjaka. Pobiraj gošenčje zapredke po sadnem drevesu in sežgi jih. Pobiraj po tleh ležeče sadje in opari ga ali pa ga skuhan in daj preščem.

N a v r t u : Vrtnino pridno plevi in zemljo krog uje večkrat zrahlij. Solatine glave, če so dovolj razvite, zvezki. Ko solato pobereš z lešic, obsadji z zelenjem, zeleno, jestveno peso, s paradižniki, paprikoi itd. Če nastopi suho vreme, zalij vrtnino saj enkrat vsak teden prav dobro, a takrat pa tako, da se zemlja globoko premiči. Zapomni si dobro, da večkratno zalivanje vrtnine z malo množino vode ali nekako površno zalivanje malo ali celo nič ne izda. Sejejo se zeljne rastline, endivija, zimski radič in zimska redkev. Najlepše solatine glave, najlepše razvito špinatko itd. obtakni s količi in pusti za same.

N a t r a v n i k u : Pokosi travo, kakor hitro je večina trav v najlepšem cvetju in pazi, da se dovoljno posuši, preden jo spraviš, sicer ti seno spleśni.

(Prim. gosp.)

Priložnostni nakup.

V nekem mestu Spodnje **hišo**, v kateri se na Stajerske proda se **hišo**, haja že 34 let z jako zadovoljivim uspehom trgovina z deželnimi pridelki in živiljskimi sredstvi, skupaj s poleg načajajočimi skladisci, sadnimi in zelenjavnim vrtom, eventuelno tudi zalogo blaga. Proda se poceni zaradi služaja smrti. Resne ponudbe pod „Guter Posten F.“ na upravo tega lista.

496

Malo posestvo

hiša s 3 stanovanji, sobe, kuhinja, veliki vrt za zelenjavno, poleg stavbeni prostor se iz prosti roke za K 13.000 proda. Več pove ali piše Rudolf Jellinek, Bergstrasse Nr. 8, Maribor.

Gostilna se proda

dobro idoča ob okrajin cesti Poljčane Makole ležeča, z lepo hišo, gospodarskim poslopjem in 8/12. orala pri hiši ležeče rodovitne zemlje, kakor tudi brez zemlje, pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Taista se odda tudi v najem. — Več pove gosp. Konrad Neuhold, hoteli v Slov. Bistrici, 465

00000000

Okoli 25 hektolitrov belega

namiznega vina

proda poceni 480

Josef Achleitner, Celje.

00000000

Lončarski učenec

se takoj sprejme pri gosp. Johano Maister, lončarski mojster v Ptaju.

00000000

Na obroke zlata verižica

82

za gospode in dame 82
60 gramov težka K 140,—, na meseč 4 K. Povratak zlata srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovji K 14—. Dobava vseposev. Kdor hoče poceni uro in verižko kupiti, naj takoj piše R. Lechner, Goldwarenhaus, Lundenburg, Nr. 661.

Fellerjev rastlinski fluid z zn.

Preprečilno sredstvo proti raznim vsled mokrote, prepiha ali prehljenja nastalim bolečinam nosi to varstveno znamko, katero tukaj kažemo, ne da bi delali neprijetno reklamo, marveč da bi čitatelje pred ničvrednimi posnemanji obvarovali.

Cenimo vsebino te steklenice, ker smo se o izbornem, bolečine odpravljaljocem, dobro učinkujocem, vplivu zlasti pri revmatičnih ali gihitičnih bolečinah sami prepričali. Seznanite se tudi Vi z njegovim zdravilnim vplivom; vprašajte zdravnika o rabi Fellerjevega fluida, aka ste n. pr. nahodni, hripcavi, zaslinjeni ali pa pri drugih indisposicijah.

Krasno osvežajoče, oživljajoče, živce in muskelje okrepičjoče so masaže in vsakdanja umivanja s Fellerjevim fluidom z zn. „Elsa-fluid.“ V resnicu je vedno, napraviti pokusno naročitev. 12 malih ali 6 dvojnih ali 2 špecialni steklenici franko 5 kron.

Ako si želodec pokvarimo, ako apetit izgubimo, ako čutimo neprijetnost ali gnus, rabimo uspešno Fellerjeve odvajjalne Rhabarbara-krogljice z zn. „Elsa-krogljice.“ 6 škatljic franko 4 kron. Oba preparaata dobimo pristna pri apotekarju E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko).

341

samo zanesljivo dobra in frišna, pripravljena po nizki ceni in po pošti franko

468

Brata Slawitsch, trgovina v Ptaju.

Rebenbänder-gumi za trsje cepiti